

MAATALOUDEN TALOUDELLISEN
TUTKIMUSLAITOKSEN
TIEDONANTOJA N:o 65

---

*THE AGRICULTURAL ECONOMICS
RESEARCH INSTITUTE, FINLAND
RESEARCH REPORTS, No. 65*

MAITOTALOUSPOLITIIKASTA JA MAIDON
TUOTANNON KIINTIÖINNISTÄ KANADASSA

MATIAS TORVELA

HELSINKI 1980

Maatalouden taloudellisen
tutkimuslaitoksen

TIEDONANTOJA N:o 65

The Agricultural Economics
Research Institute, Finland

RESEARCH REPORTS, No. 65

MAITOTALOUSPOLITIIKASTA JA MAIDON TUOTANNON
KIINTIÖINNISTÄ KANADASSA

MATIAS TORVELA

Helsinki 1980

ISBN 951-9199-63-2

Valtion painatuskeskus 1980

Maitotalouspolitiikasta ja maidon tuotannon kiintiöinnistä

Kanadassa¹⁾.

Sisällys	Sivu
1. Yleistietoja Kanadan maataloudesta	1
2. Maidontuotanto	2
3. Maidontuotannon vertailua Kanadassa ja Suomessa	5
4. Maitotalouspolitiikan tavoitteet	6
5. Tulotason hoitaminen maitoa tuotettaessa	10
6. Kulutusmaito	12
7. Jalostusmaidon tarjonnan säätely	13
a. Subventioihin oikeuttava kiintiöinti	13
b. Uudistettu markkinaosuuskiintiöinti	14
c. Kiintiöiden ylityssakot	16
d. Lisäkiintiöiden käyttö	16
e. Rasvattoman maitojauheen ongelmat	16
8. Maidon tuottajahintataso	17
9. Eräitä piirteitä ulkomaankaupasta	20
10. Maitotalouspolitiikasta yleisesti Kanadassa	21
11. Sovelletun järjestelmän arvostelua	23
Liitetaulukot	
Lähteet	

---

¹⁾ Selvitys perustuu lähteissä mainittuihin kirjoituksiin, asiantuntijoiden kanssa käytyihin keskusteluihin IAAE:n kongressissa, haastatteluihin eräissä tutkimuslaitoksissa ja maatiloilla Albertan provinssissa syyskuussa 1979.

1. Yleistietoja Kanadan maataloudesta

Kanadassa oli vuonna 1976 300 118 maatilaa. Maatiloiksi on luettu silloin sellaiset yritykset, joilla on peltoa vähintään yksi eekkeri (1 acre = 0.40 ha) ja joilla edellisenä vuonna maataloustuotteiden myyntitulot olivat vähintään 1 200 Can \$ eli noin 4 000 mk. Maatalouden myyntitulojen perusteella tilat jakaantuivat eri kokoiisiin yrityksiin seuraavasti:

Maatalouden myyntitulot v. 1975, Can \$	Luku	Jakauma, %	Keskikoko, ha
1 200 - 5 000	69 097	23.0	88.9
5 000 - 10 000	45 791	15.2	132.1
10 000 - 25 000	81 492	27.2	197.6
25 000 - 50 000	59 309	19.8	281.6
50 000 - 75 000	22 120	7.4	365.6
75 000 - 100 000	9 189	3.1	416.1
100 000 -	12 349	4.1	620.1
Laitokset	771	0.2	..
Kaikki yhteensä	300 118	100.0	223.8

Maatalouden osuus kansantuotteesta (GNP) Kanadassa vuonna 1976 oli 3.3 %. Maatalouden osuus kansantuotteesta on jatkuvasti laskenut, sillä 1950-luvun puolivälissä se oli vielä runsaat 7 %. Maatalouden merkitys laajemmassa mielessä Kanadan kansantaloudessa on kuitenkin huomattavasti suurempi, mikäli otetaan huomioon elintarvikkeiden jalostusteollisuus, tuotteiden markkinointi ja maatalouteen liittyvät palvelut.

Maatilojen luku on vähentynyt selvästi viime vuosikymmeninä. 25 vuoden aikana lukumäärä on laskenut noin 2,5 % vuodessa. Nopeinta vähenemistä oli vuosina 1966-71 ollen keskimäärin 3.2 % vuodessa. Vuosina 1951-61 lasku oli vuosittain 2,6 %. 1970-luvulla lukumäärä on alentunut 1,6 % vuotta kohti.

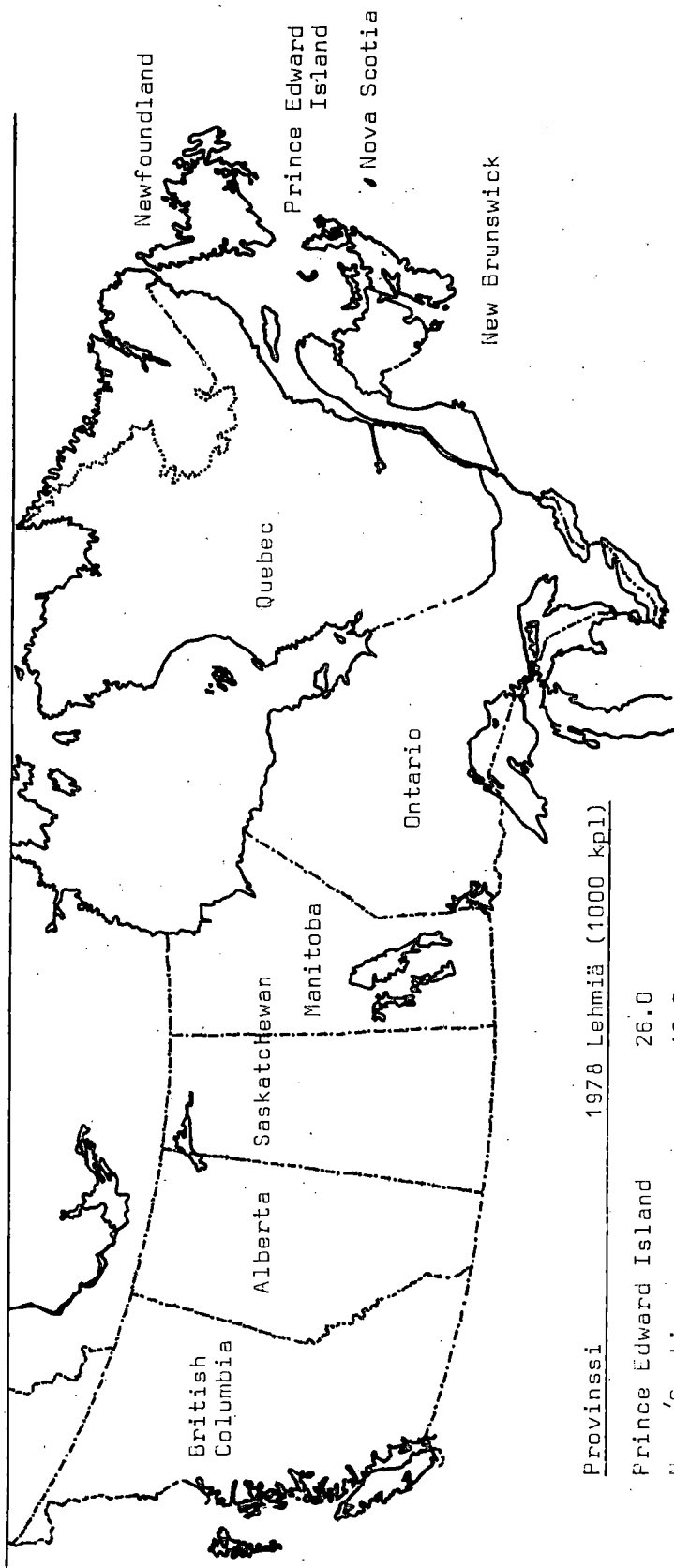
Tilojen lukumäärän myötä on keskikoko noussut selvästi eli 25 vuoden aikana runsaat 50 %. Nykyisin tilojen keskikoko on 225 ha peltoa. Tilojen keskikoon kehitys on ollut seuraava:

Vuosi	Keskipeltoala	
	ha	Acrea
1951	145.8	360.4
1961	176.5	436.1
1966	193.2	477.5
1971	216.6	535.1
1976	223.8	553.1

Kanadan liittovaltio koostuu kymmenestä provinssista. Atlantin rannikolla ovat meriprovinssit New Brunswick, Newfoundland, Nova Scotia ja Prinssi Edvardin Saari, lännempänä Quebec ja Ontario, preeriaprovinssit Alberta, Manitoba ja Saskatchewan ja Tyynenmeren rannikolla Brittiläinen Kolumbia sekä luoteis-territorit ja Yokon (vrt. oheinen karttake).

2. Maidontuotanto

Maidon tuotannolla Kanadan maataloudessa on tärkeä osuus. Esimerkiksi vuonna 1977 maidon ja kerman markkinoinnista saadut tulot olivat lähes 15 % viljelijöiden rahatuloista. Jos mukaan luetaan liittovaltion maksama maidon tuotantotuki oli kyseinen osuus noin 17 %. Lypsylehmistä saatava liha on noin 15-20 % koko naudanlihan tarjonnasta ja se vastaavasti edustaa noin 3 % maatalouden rahatuloista. Maidon tuotanto kokonaisuudessaan on naudanlihan jälkeen tärkein maatalouden ala Kanadassa. Kulutettujen kokonaismenojen mukaan maito ja maitotaloustuotteet olivat vuonna 1977 noin 16 % kokonaisravintomenoista eli toisella tilalla naudanlihan jälkeen. Jos otetaan huomioon maidon tuotanto ja siihen liittyvä suoranainen jalostusteollisuus, on maidon tuotannon osuus lähes 2 milj. Can \$ eli noin 1 % bruttokansantuotteesta. Maidon tuotanto kattaa lähes täysin koko maidon ja maitotaloustuotteiden kysynnän maassa.

Provinssi   1978 Lehmiä (1000 kpl)

Prince Edward Island	26.0
Nova Scotia	40.0
New Brunswick	31.0
Quebec	795.0
Ontario	618.0
Manitoba	88.0
Saskatchewan	77.0
Alberta	148.0
British Columbia	83.5

Yhteensä 1906.5

Kanadan maatalous on erikoistunut alueittain. Kuuluisia viljan- tuotannosta ovat preeriaprovinssit, Alberta, Saskatchewan ja Manitoba ja näidenkin provinssien etelä-osat. Maitotalous on keskittynyt taas Quebec'in ja Ontarion provinssioihin. Koko maan lypsylehmämäärästä noin 75 % on näiden provinssien alueilla. Quebec'issä Montrealin ympäristössä on voimakas maidontuotanto. Ontariossa on kaksi maitotalousaluetta. Toiseen kuuluvat Eriejär- viseudun itäosat ja Ontariojärvialueen länsiosat teollisuusalueita lukuunottamatta. Toinen maitoalue liittyy taas Quebecin maito- alueeseen. Myös Albertan provinssissa harjoitetaan intensiivistä maitotaloutta, samoin eräillä seuduilla varsinaisilla muillakin viljanviljelyalueilla. Samoin eräillä saarilla maidontuotannolla on etenkin paikallista merkitystä. Yleensä ainakin välttämätön kulutusmaito pyritään tuottamaan kulutuskeskusten lähetyvillä.

Kanadan koko lehmämäärä on 1 906 500 ja se on vähentynyt 1970- luvulla seuraavasti:

	Lehmien luku 1000 kpl
1971	2 255
1973	2 152
1976	2 048
1978	1 906

Lehmien keskituotos vaihtelee eri provinssien kesken. Maidon koko tuotoksen mukaan keskituotos on arvioitu vuonna 1978 3 960 lit- raksi. Tarkkailutoiminnan mukaan keskituotos mainittuna vuonna on ollut 4 800 l lehmää kohti.

Maidon kokonaistuotos 1978 oli 7 865.9 milj. kiloa. Maitoa käy- tettiin vastaavana aikana seuraaviin tarkoituksiin.

Voin valmistukseen	30.6 %
Juuston -"-	19.5 %
Maitotiivisteluihin ym.	<u>10.7 %</u>
Jalostuksen osuus	60.8 %
Kulutusmaito ja kerma	32.2 %
Käytetty maatiloilla	<u>7.0 %</u>
Yhteensä	100.0 %

Maitotaloustuotteiden kotimaista kulutusta Kanadassa kuvastavat seuraavat henkeä kohti lasketut luvut vuodelta 1978:

Kulutusmaito	120 kg/henk.
Voi	4.5 -"-
Juustot yhteensä	6.6 -"-
Haihdutettu maito	4.3 -"-
Kuor. maitojauhe	1.0 -"-
Maalaisjuusto	1.1 -"-
Jäätelö	11.5 l/henk.
Margariini	6.0 kg/henk.

Maamme maidon kulutuslukuihin verrattuna kulutusmaitoa käytetään henkeä kohti siellä noin puolet siitä mitä maassamme. Voin kulutus on alle puolet ja margariinin kulutus noin 30 % alempi kuin meillä.

3. Maidontuotannon vertailua Kanadassa ja Suomessa

Kanadassa lehmämäärä on noin 1.91 milj. ja Suomessa noin 725 000. Kanadassa kaikkien lehmien keskituotos on jonkin verran alempi kuin meillä. Tuotettu voi vastaa lähes kotimaista kulutusta. 1970-luvun alkuvuosina tuotettiin voita maahan, eräinä vuosina 15-20 % koko kulutuksesta. Meillä voita viedään maasta noin 20 milj. kg vuodessa eli 20-25 % tuotannosta. Juustoa meiltä viedään 40-50 % koko juuston valmistusmäärästä. Kanadan juuston tuonti on merkittävä. Cheddar-tyyppisiä juustoja tuotetaan oman maan kulutusta vastaavasti määrän ollessa noin 80-100 milj. kg vuodessa. Muiden juustojen tuotanto Kanadassa kattaa vain noin kaksi kolmasosaa kulutuksesta ja niitä tuodaan maahan noin 50 milj. paunaa vuodessa eli noin 20 milj. kiloa.

Muista maitotuotteista mainittakoon rasvattoman maitojauheen valmistus. Viime vuosina sitä on valmistettu 130-160 milj. kiloa ja sitä on viety vuosittain maasta 100-150 milj. kg.

Tässä yhteydessä ei ole erikseen tarkasteltu muita maitotuotteita, kuten hapanmaitotuotteita, haihdutettua maitoa jne. Eräissä provinssissa niillä on paikallista merkitystä, joskin koko maatalopolitiikassa niillä on vähäisempi osuus. Liitetaulukoissa on esitetty tärkeimpien maitotaloustuotteiden tuotantoa, ulkomaankauppaa ja kulutusta osoittavia lukuja.

4. Maitotalouspolitiikan tavoitteet

Yksistään jo siitä syystä, että maidontuotannolla on Kanadan maataloudessa ja koko kansantaloudessa tärkeä asema, se vaatii valtiovallan väliintuloa ja toimenpiteitä. Provinssien suhteellisen itsenäisestä hallinnasta ja maatalouskysymysten hoidosta johtuu, että osan valtiovallan tehtävistä hoitavat provinssit itse ja osa kysymyksistä jää liittovaltion vastuulle. Yleispiirteenä voidaan todeta, että provinssit pyrkivät omavaraisuuteen maidon ja maitotaloustuotteiden huollossa. Tämä edellyttää paikallishallituksilta toimenpiteitä, jotka pyrkivät takaamaan riittävän maidon tarjonnan omalla alueellaan. Samoin pyrkimyksenä on viljelijöiden toimeentulon varmistaminen ja hintojen säätely kausivaihtelujen tasaamiseksi. Kulutusmaidon huolto aiheuttaa omat ongelmat etenkin suurissa kulutuskeskuksissa. Liittovaltion hallitus yhteistyössä provinssien viranomaisten kanssa on vastuussa jalostusmaidon ja jalostukseen käytetyn kerman tarjonnan riittävydestä ja säännöstelystä tuotettaessa voita, juustoa ja muita maitotaloustuotteita.

Aktiivista maitotalouspolitiikkaa on muodossa tai toisessa harjoitettu jo vuosikymmenien ajan. 1960-luvun lopulla tarkistettiin maitotalouspolitiikan päämääriä ja liittovaltion maitotalouspolitiikan keskeisiä pyrkimyksiä on siitä lähtien ollut mm:

- Varmistua siitä, että maidon ja maitotaloustuotteiden kotimainen kysyntä voidaan tyydyttää mahdollisimman pitkälle oman maan tuotannolla. Tuotantoa on myös siten ohjattava, että vältetään turhan suurilta maitotaloustuotteiden varastoilta ja epätaloudelliselta vienniltä.
- Liittovaltion tehtävänä on saada aikaan vakaa hintataso jalostusmaidolle. Maidon tuottajille on taattava samalla sellainen reaalitytöjen taso, että se antaa yrittäjälle riittäväksi katsottavan korvauksen viljelijäperheen työstä, pääomien käytöstä ja yrityksen hoidosta.
- Lisäksi maitotalouspolitiikassa on huomioitava kuluttajan etuja siten, että on saatavilla jatkuvasti korkealaatuisia maitotaloustuotteita kohtuullisiin ja vakaisiin hintoihin.

Maitotalouspolitiikka 1970-luvulla on tullut monitahoiseksi ja sen hoito on edellyttänyt monimutkaista markkinamekanismin valvontaa. Tähän on ollut vaikuttamassa mm. se, että maidon ja maitotaloustuotteiden kulutus on jatkuvasti laskenut. Kuitenkin on todettava, että eräiden maitotaloustuotteiden kysyntä on voimistunut. Tällaisia ovat mm. hapanmaitotuotteet ja eräät juustot. Tähän ovat vaikuttaneet yleismaailmallinen kulutuksen kehitys ja ajoittain myös kohonneet vähittäishinnat. Maitotaloustuotteiden kansainväliset hinnat ovat laskeneet lisääntyneen tarjonnan vuoksi ja se on vaikeuttanut vientiä lisäämällä subventiotarvetta. Vienti on tullut entistä epäedullisemmäksi. Maidon tuotantoon vaikuttavat myös mm. säästä johtuvat vaihtelut laidunoloissa ja rehuntuotannossa. Maidolla on eräillä alueilla tuotantopuolella kilpailutuotteita naudanliha ja eräät muut markkinatuotteet. Näiden tuotteiden tuotantomäärissä tapahtuneet muutokset ovat aiheuttaneet aika-ajoin maitopulaa tai maidon ylituotantoa.

Oheisessa kaaviossa on esitetty kaavamaisesti tärkeimpiä maitotalouspolitiikassa käytettyjä toimenpiteitä ja keinoja sekä niiden tarkoitusta.

Kanadan maatalouspolitiikassa käytettyjä keinoja

Sovellutusala	Käytetty toimenpide tai keino	Milloin	Toimenpiteen tarkoitus	Alueellinen sovellutus
Kulutusmaidon tuotanto	Toimitusten kiintiöinti	1965-	Rajoittaa maidon tarjontaa	Toteutettu provinssi- seittain
Hintojen erilaistaminen		1965-	Tuloihin kohdistuvien tukitoimien vakiinnuttaminen	Toteutettu liittovaltion ja provinssien puitteissa
Jalostusmaidon tuotanto	Toimitusten kiintiöinti	1967-	Rajoittaa maidon tarjontaa	- " -
Maidon ja kerman tuotanto	Kiintiön ylityssakat	1969-	Rajoittaa maidon tarjontaa	- " -
Suorat subventiot		1962-	Tulojen takaaminen	Liittovaltion puitteissa
Hintojen erilaistaminen		1966-	- " -	Provinssiittain
Markkinoimismaksu		1967-	Ylijäämien viennin järjestely	Toteutettu liittovaltion ja provinssien puitteissa

Sovellutusala	Käytetty toimenpide tai keino	Milloin	Toimenpiteen tarkoitus	Alueellinen sovellutus
Maitotaloustuotteiden jalostus	Myyntiin edistäminen ja minimimitakuuhinnat	1946-	Tiettyjen maitotaloustuotteiden tukkuhintojen subventointi	Liittovaltion puitteissa
Kotimaisen kysynnän lisääminen	Kuluttajasubventiot	1962-66 1973-75 1973-78	Vähittäishintojen alentaminen tai hintojen nousun hidastaminen	Liittovaltion puitteissa
Kansainvälinen kauppa	Tuontitullit	1906-	Kotimaisen tuotannon turvaaminen	Liittovaltion puitteissa
	Tuontikiellot	1951-	Hintojen ja määrien sääätely	- " -
	Tuonnin määrällinen rajoitus	1975-	Kotimaisen tuotannon turvaaminen	- " -
	Vientipalkkiot	1964-	Ylijäämätuotteiden markkinointi	- " -

5. Tulotason hoitaminen maitoa tuotettaessa

Kulutusmaidon osalta tuotannon ja markkinoinnin valvonta on järjestetty kunkin provinssin toimesta. Provinssin hallitus asettaa kulutusmaidon tuottajahinnan omalla alueellaan. Tuottajahintaa määritettäessä pyritään ottamaan huomioon tuotantokustannuksissa tapahtuneita muutoksia. Samoin hintaa määrättäessä huomioidaan alueellinen kysyntä ja hinta pyritään pitämään sillä tasolla, että kulutusmaidon tuottajien kiinnostus jatkuvaan maidon tuotantoon säilyy.

Myös jalostusmaidon tuotannon valvonta on ollut osittain aluehallinnon kontrollin alaisena. Kuitenkin jo 1930-luvulta lähtien liittovaltio on puuttunut erinäisin toimenpitein jalostusmaidon tuotantoon. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. olleet aika-ajoin jalostusteollisuudelle maksetut juuston hintalisät ja laadun perusteella maksettavat muut hintalisät. Jalostusmaidon tuotannon turvaamiseksi sekä kulutus- ja jalostusmaidon tuottajan tulojen tasaamiseksi on maksettu 1960-luvulla myös suoranaisia subventioita.

Lähes kaksi kolmasosaa Kanadassa tuotetusta maidosta jalostetaan eri maitotaloustuotteiksi. Tämän jalostusmaidon tuotannon kontrolli on muodostunut viimeisen kymmenvuotiskauden kuluessa keskeiseksi ongelmaksi maitotalouspolitiikan hoidossa. Kyseisen politiikan keskeisiä tehtäviä on ollut alentaa asteittain jalostusteollisuudelle maksettavia valtion subventioita, taata maidon tuottajille tietty tuotto suhteessa tuotantokustannuksiin. Samoin järjestelmä pyrkii tarjoamaan kotimaisia maitotaloustuotteita kuluttajille. Järjestelmää hoitaa pääasiallisesti Kanadan meijerikomissio (Canadian Dairy Commission).

Maidon tuotantokustannusten nousu 1970-luvun alkupuoliskolla johti siihen, että luotiin järjestelmä, joka pyrkii ottamaan huomioon tuotantokustannusten muutokset tuottajahintoja määrättäessä. Menetelmässä, jolla pyritään takaamaan jalostusmaidon tuottajille reaalityulojen säilyminen, otetaan huomioon tuotantokustannusten

ohella myös muutokset muissa kulutusmenoissa yleisen kuluttajahintaindeksin avulla. Näiden lisäksi otetaan hintoja määrättäessä huomioon muita asiaan vaikuttavia tekijöitä tietyn säätelytekijän avulla. Otettaessa huomioon edellä mainittuja tekijöitä tuotantokustannuksilla¹⁾ on painona suhdeluku 45, kuluttajahintaindeksillä²⁾ 35 ja säätelytekijällä³⁾ 20. Kustannusten ja muiden tekijöiden muutosvaikutus lasketaan neljännesvuosittain. Lasketulla suhdeluvulla kerrotaan peruskauden (1. pv. huhtikuuta 1975) takuuhinta (25.05 Can \$/100 l). Mikäli kyseinen hinta poikkeaa tietyn prosentimäärän edellisen neljännesvuoden tasosta, uusi takuuhinta on mahdollista määrittää ts. on aihetta tuottajahinnan muutokseen. Nykyisin mainittu prosenttikysymys on ollut neljä prosenttia. Kuitenkaan tuottajahinnan korotus ei tule automaattisesti. Liittovaltion viranomaiset ottavat muina tekijöinä huomioon vallitsevat maitotaloustuotteiden kotimaiset ja ulkomaiset markkinat. Mikäli maailmanmarkkinahinnat ovat epäedulliset ja tuotteista on ylitarjontaa kotimaassa, voidaan antaa lasketun takuutuoton laskea aina 20 %:n rajaan saakka.

Käytännössä edellä mainitun maidon takuuhinnan laskeminen ja sen avulla tarvittavan hintamuutoksen määrittely on monia seikkoja huomioonottava laskutoimitus johtuen monimutkaisesta hintatuki- ja subventiojärjestelmästä. Kuitenkin voidaan todeta, että sen avulla verraten yksiselitteisesti voidaan määrittää jalostusmaidon takuuhinta ja johtaa edelleen voin ja rasvattoman maitojauheen takuuhinta.

---

1) Dairy Cost Input Price Index, 1970-72 = 100

2) Consumer Price Index (Imputed Labor Earnings), 1971 = 100

3) Judgement Factors

6. Kulutusmaito

Kulutusmaidon tuottajat maassa sijaitsevat yleisesti lähellä kulutuskeskuksia ja tuottajien luku on säilynyt lähes samana vuodesta toiseen. Kulutusmaidontuottajien tilalle, jotka ovat jättäneet tuotannon, tulee välittömästi uusia tuottajia jalostusmaitosektoreilta. Kulutusmaidon tuottajilla yleisesti on suuremmat karjat, ja he saavat korkeamman tuottajahinnan. He tuottavat päivittäisten kiintiöiden puitteissa ja maidolla on ankarammat vaatimukset laadun suhteen kuin jalostusmaidossa. Kulutusmaitosektori on periaatteessa eri provinssien markkinointikomisioiden valvonnassa, jotka määräävät tuottajahinnat, tuotantokiintiöt ja laatuvaatimukset. Vaikka erityiset toimenpiteet saattavat vaihdella alueesta toiseen, tuottajahinnat määrätään yleisesti tulopariteettikaavan tai yleisen mielipiteen tai molempien avulla (through Either Parity Formulas or Public Hearings, or both).

Kulutusmaidon kiintiöt määritetään kunkin markkina-alueen arvioidun tarpeen mukaan. Kun markkina-alueen koko kiintiö on määrätty, kiintiöt jaetaan provinssin ja paikallisten viranomaisten toimesta eri maidontuottajien kesken. Kulutusmaitokiintiöt ovat viikko- ja päiväkohtaisia kiintiöitä, jotka on määritetty siten, että pyritään eliminoimaan kulutuksen ja tuotannon kausivaihteluita ja takaamaan jatkuva ja läpi vuoden kestävä tuoreen kulutusmaidon tarjonta suoraan kulutukseen.

Kulutusmaito, jota tuotetaan yli kyseisen kiintiön, voidaan tietyn edellytyksin toimittaa jalostusmaidoksi, jossa se tulee koko liittovaltiota koskevan markkinaosuuskiintiöjärjestelmän mukaan kohdeksi. Tuottajahinta, joka saadaan tästä kulutusmaidon ylimenevästä maidosta on alempi kulutusmaidosta saatua hintaa ja on lähellä normaalista jalostusmaidon tuottajahintaa. Kulutusmaidon tuottajalle saattaa siis olla tietty jalostusmaidon tuotantokiintiö kulutusmaitokiintiön ohella. Samoin kuin jalostusmaidontuottajat he pääsevät osalliseksi jalostusmaidosta maksettavasta hintasubventiosta kiintiöjärjestelmän mukaisesti.

Tarkkaa tietoa siitä, millä perusteilla maidon tuotantokiintiöt alunperin tilakohtaisesti on määritetty, on vaikea löytää. Keskusteluissa ilmeni, että ainakin eräissä provinseissa on kiintiöt pyritty määrittämään sen mukaan miten viljelijät olivat aikaisemmin tuottaneet kulutus- ja jalostusmaitoa. Tässä ei pyritty ainaakaan suoranaisesti kiintiöitä määrittämään esim. peltoalan mukaan. Vuosittain tilakohtaisia kiintiöitä on voitu muuttaa myös siitystä, että tila jostakin syystä ei ole voinut toimittaa tarvittavaa maitomäärää.

Maidon tuottamisoikeus tilalla on jollakin tavalla myös rahalla mitattava oikeus. Tiettyjen edellytysten puitteissa sen siirto myös toiselle tuottajalle on mahdollista. Koska kulutusmaidolla on korkeampi hinta, kiinnostus sen tuottamista kohtaan on luonnollisesti suurempi kuin jalostusmaitoa kohtaan. Viljelijät voivat myydä ja ostaa tuotantokiintiöitä. Varsinkin kulutusmaidon tuottamisoikeudesta saadaan maksaa eräissä tapauksissa yllättävän korkeita hintoja. Monessa tapauksessa kiintiökauppaan liitetään myös lehmiä ostovelvollisuus, ja tästä syystä ei ole helppo suoraan arvioida kiintiön markkina-arvoa. Viranomaiset, meijerit ja viljelijöiden järjestöt valvovat maitokiintiöillä käytävää kauppaa.

7. Jalostusmaidon tarjonnan säätely

a. Subventioihin oikeuttava kiintiöinti (Subsidy Eligibility Quotas, SEQ)

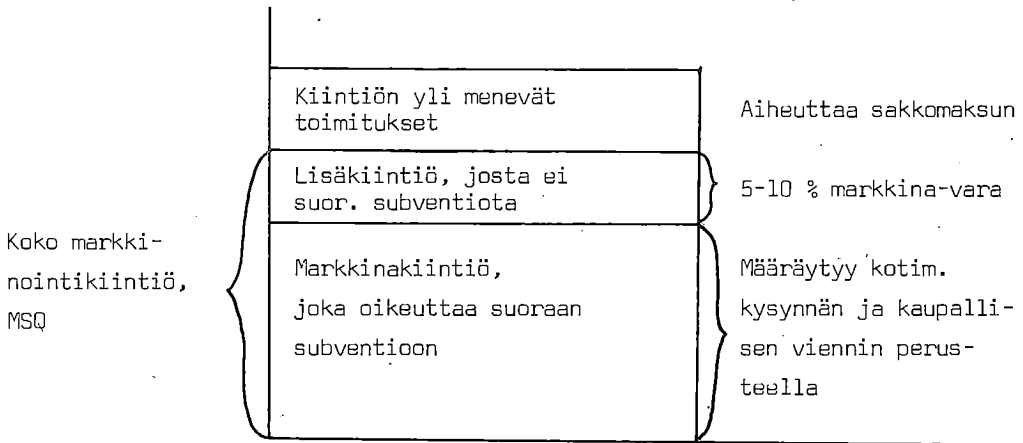
1960-luvun puoliväliin saakka valtion varoista maksettiin subventioita kaikesta voin tuotantoon ja sheddar-tyyppisten juustojen valmistukseen käytetystä maidosta. Eräissä yhteyksissä on todettu, että oli olemassa loputon (open ended) maitotaloustuotteiden tukimuoto. Jalostusmaidon tuotantoa kontrolloivaa järjestelmää luotaessa tarkoituksena oli perustaa mekanismi, joka

ohjaisi tuotantoa siten, että turvattaisiin maitotaloustuotteiden kotimaista kysyntää ja kaupallista vientiä vastaava tuotanto. Tietty vientituotanto on hyväksyttävissä jo kausivaihteluiden takia ja joustavan järjestelmän toteuttamiseksi. Vuonna 1967 luotiin koko liittovaltiota käsittävä järjestelmä määräämällä jalostusmaidon kiintiöt, jotka oikeuttavat tiettyyn suoranaiseen valtion maksamaan subventioon. Tässä järjestelmässä taataan tavallaan jokaiselle jalostusmaidon tuottajalle tietty osuus koko liittovaltion jalostusmaidon kiintiöstä ja tuotannon tukemiseen käytettävistä subventioista. Järjestelmää hoitamaan perustettiin Kanadan meijerikomissio (Canadian Dairy Commission, CDC). Tässä alkuperäisessä kiintiöjärjestelmässä todettiin vuosien mittaan olevan useita puutteita. Mm. kulutusmaitoa tuottavilta tiloilta keräilyliikkeiden välityksellä toimitettiin ylimenevää maitoa jalostuslaitoksiin, joka vaikeutti jalostusmaidon kontrollia Valtiovalta joutui maksamaan myös tästä aiheutuvat subventiot kotimaassa ja mahdollisen vientituen. Maidon markkinoimismaksu voitiin kerätä tällöin vain jalostusmaidon tuottajilta ja maitomarkkinoiden kontrolli ei ollut riittävän tehokasta. Järjestelmässä oli muitakin heikkouksia alkuvuosina.

b. Uusittu markkinaosuuskiintiöinti (Market Sharing Quotas, MSQ)

Jalostusmaidon kiintiöintiä uudistettaessa kiintiöt määritettiin siten, että siinä huomioitiin varsinaisten jalostusmaidon tuottajien tuottaman maidon ohella myös kulutusmaidon tuottajien tuottama jalostukseen tuleva maito. Markkinaosuutta jaettaessa tuottajien kesken tuottajille jätettiin myös tietty lisäkiintiövara, josta ei kuitenkaan makseta suoranaista maitosubventiota. Samoin järjestelmässä otettiin käyttöön tietynlainen sakkojärjestelmä (vrt. oneinen kaavio).

Kiintiö ja sakkomenettely jalostusmaidon tarjonnan säätelyssä:

Koko markkinaosuuskiintiö (MSQ) käsittää sen jalostusmaitomäärän, joka on tarpeellinen tyydyttämään riittävän maitotaloustuotteiden kotimaisen kysynnän. Kiintiöön voidaan sisällyttää myös ns. tarpeellinen kaupallinen vienti. Samoin siihen on luettu 5-10 % suuruinen lisäkiintiövara tuottajille. Suunnitelmaa tehtäessä aluksi sen takana oli vain osa provinseista (Quebec ja Ontario). Vuodesta 1974 lähtien kaikki provinssit ovat hyväksyneet järjestelmän.

Kyseistä järjestelmää toteuttaa käytännössä maidon tarjontakomitea (Canadian Milk Supply Management Committee, CMSMC). Komiteaan kuuluu edustajia jokaisesta provinssin markkinointijärjestöstä, Kanadan maidontuottajajärjestöstä (the Dairy Farmers of Canada) ja Kanadan meijerikomissiosta (CDC). Kahdesti kuussa pidettävässä istunnossa arvioidaan jalostusmaidon kotimaista tarvetta ja mahdollista vientiä. Samoin kyseinen elin tekee suosituksia liittovaltion hallitukselle miten tulisi muuttaa markkinaosuuskiintiötä, josta maksetaan suoranaista subventiota. Maidon tarjontakomitea päättää myös koko markkinaosuuskiintiöiden jakamisesta eri alueiden kesken.

c. Kiintiöiden ylityssakot (Over-Quota Penalties)

Kiintiöiden käyttö ja siihen liittyvä tuottajahintojen erilais-
taminen jo sinänsä on todettu tehokkaaksi tarjonnan säätelijäksi.
Jotta koko markkinointikiintiö (MSQ) olisi selvä tuotannon määrän
maksimiraja on sen ylittävälle tuotannolle asetettu sakkomaksu
(Over Quota Penalty). Sakon suuruutta voidaan tarkistaa tarvitta-
essa. Esim. maitovuonna 1978-79 on maitosakon suuruus 17.03 Can \$
100 maitolitraa kohti laskettuna. Maitosakot ovat periaatteelli-
sesti ylituotannon pelottimia ja niistä saadut varat voidaan
käyttää viennin rahoitukseen Sakkomenettelyllä on aikaansaatu
suoranainen tuotannon yläraja.

d. Lisäkiintiöiden käyttö

Koko markkinointikiintiö koostuu kahdesta osasta. Varsinaisesta
kiintiöstä maksetaan suoranaista hintatukea. Tuottajilla on tämän
lisäksi 5-10 % markkinavara, josta liittovaltio ei maksa tuotta-
jahintalisää. Esim. maitovuonna 1978-79 jalostusmaidon tuottaja
sai normaalikiintiön puitteissa tuotetusta jalostusmaidosta
22.09 Can \$ 100 litraa kohti. Suoranainen subvention osuus tuot-
tajahinnassa on vastaavasti 6.04 Can \$ 100 litraa kohti. Tästä
lisätuottoon sisältyvästä maidosta tuottajat ovat saaneet keski-
määrin 16.05 Can \$ 100 litraa kohti.

e. Rasvattoman maitojauheen ongelmat

Jalostusmaidon tarjontaa ja kysyntää säädellään ja seurataan
pääasiassa tuotetun voirasvan perusteella. Voirasvan kysyntä
maassa on suurempi kuin maitonesteen (Solids-Not-Fat, SNF) kysyn-
tä. Pääosa ylijäävästä rasvattomasta maidon osasta valmistetaan
rasvattomaksi maitojauheeksi ja ylijäämä viedään maasta. Maailman-
markkinahinnan ja kotimaassa maksetun tukihinnan (Support price)
välisen eron kompensoimiseksi tarvitaan vientisubventioita. Pää-
osa viennin rahoituksesta katetaan maidon tuottajilta perittävillä

markkinoimismaisuuilla. Jalostusmaidon tuottajat, mukaanlukien kulutusmaidon tuottajat jalostusmaidon osalta, ovat maksaneet maidon markkinoimismaksua (Quota Holdback) vuodesta 1967 lähtien. Markkinoimismaksu peritään koko jalostusmaitokiintiön osalta, ts. varsinaisesta kiintiön mukaisesta tuotannosta ja lisäkiintiön osalta. Markkinoimismaksun suuruus maitovuonna 1978-79 on ollut 2.27 Can \$ 100 maitolitraa kohti.

Maitovuodesta 1977-78 lähtien on peritty kulutusmaidon tuottajilta erikoismarkkinoimismaksua (a Special Levy) niiden toimittaman kermaän perusteella, jota toimitetaan kulutusmaitosektorilta jalostuslaitoksiin. Perusteluissa mainitaan, että kulutusmaidon tuottajat hyötyvät liittovaltion jalostusmaito-ohjelmasta välillisesti, vaikkeivät lisääkään rasvattoman maitojauheen ongelmia.

Huhtikuusta 1978 lähtien on peritty jalostusmaidon tuottajilta vielä erikoista kiintiömaksua (a Special Contingency Levy). Kyseisiä varoja käytetään erityisesti maidon lisäkiintiöosuuden markkinoimiseen. Maitovuoden lopussa osa viimeainitusta maksusta voidaan tarvittaessa palauttaa takaisin maidontuottajille. Tämän erikoiskiintiömaksun suuruus maitovuonna 1978-79 on ollut 0.45 Can \$ 100 maitolitraa kohti. Liittovaltion hallitus on joutunut käyttämään myös budjettivaroja rasvattoman maitojauheen viennin rahoittamiseen. Esim. maitovuonna 1978-79 arvioidaan tähän tarkoitukseen tarvittavan budjettivaroja noin 25 milj. Can \$.

Kiintiöjärjestelmän yksityiskohdat vaihtelevat vuodesta toiseen ja eräissä provinseissa sovelletaan eräiltä osin omia säännöksiä.

8. Maidon tuottajahintataso

Seuraavassa on pyritty tarkastelemaan tuottajien maidostaan saamaa hintaa. Hinta vaihtelee jonkin verran käytännössä eri provinseissa sekä kulutusmaidon että jalostusmaidon osalta. Jalostusmaidosta maksettava takuuhinta meijereille ja maidon keräilyliikkeille on ollut viime vuosina seuraava:

Jalostusmaidon takuuhinta
(Target Support Price)

	Can \$/100 paunaa	p/l
1976/77	11.45	87.1
1977/78	11.86	90.2
1978/79	12.42	94.5

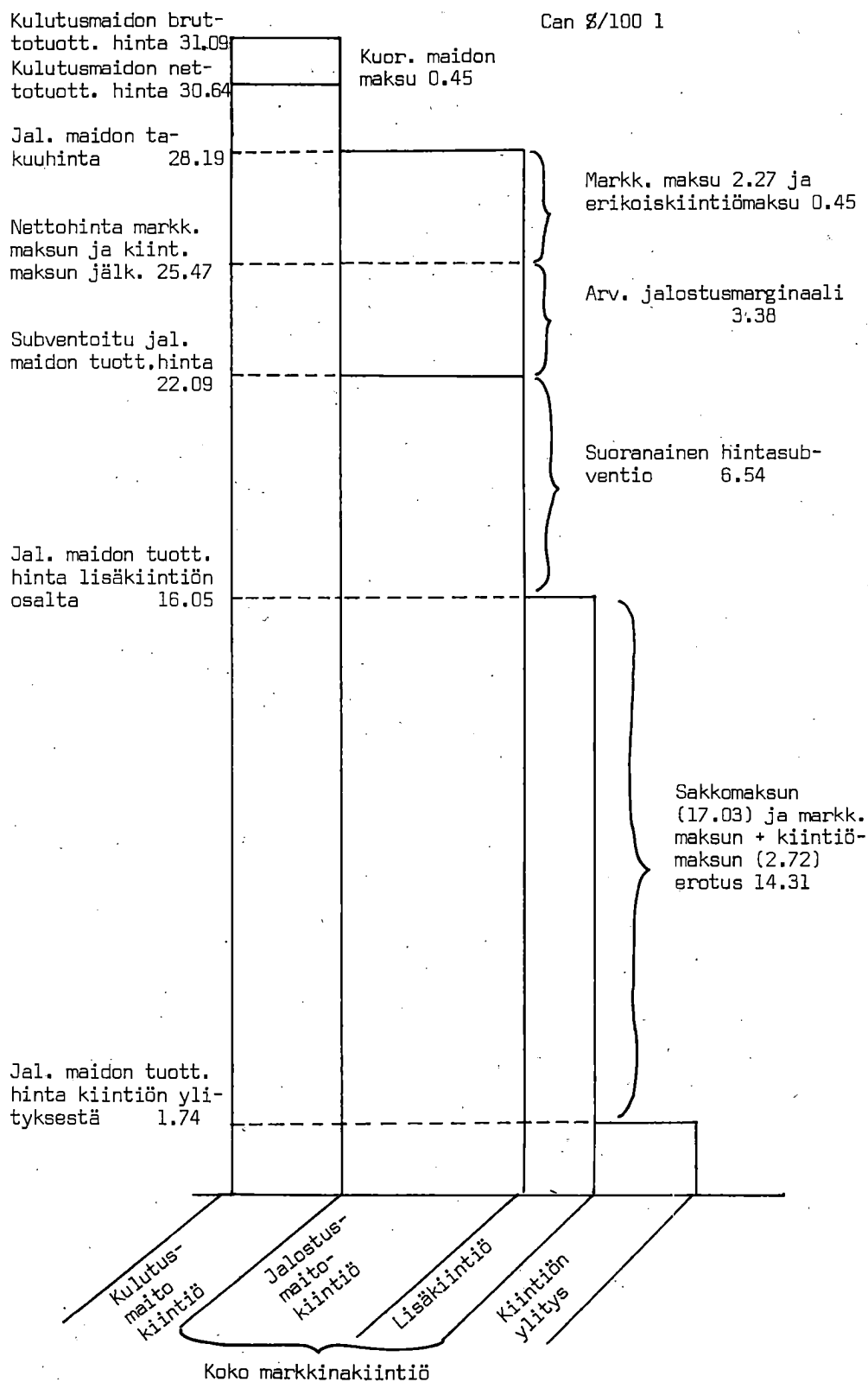
Edellä mainittuun takuuhintaan sisältyy meijereiden jalostuskustannus. Tämä on arvioitu maitovuonna 1978-79 olevan noin 11.3 p litraa kohti (3.38 Can \$/100 l). Jalostusmaidon tuottajilta peritään lisäksi markkinoimismaksua 7.6 p litralta (2.27 Can \$/100 l) ja erikoista kiintiömaksua 1.5 p litralta (0.45 Can \$/100 l). Jalostusmaidon tuottaja saa täten laskennallista tuottajahintaa 74.1 p litralta. Edellä mainittuun hintaan sisältyy suoranainen valtion hintatuki 20 p litralta (6.04 Can \$/100 l).

Lisäkiintiövaran puitteissa tuotetusta jalostusmaidosta tuottaja saa hinnan ilman kyseistä valtion subventiota. Vuonna 1978-79 kyseinen tuottajahinta on noin 54 p litralta. Mikäli tuottaja tuottaa yli kokonaismarkkinakiintiön, saa hän tältä osin tuottajahintaa vain 5.8 p litralta (1.74 Can \$/100 l). Vrt. Oheinen kaavio.

Kulutusmaidon ohjetuottajahinta koko liittovaltion osalta maitovuonna 1978-79 on 104.1 p litralta. Tästä tuottajilta peritään ns. kuoritun maidon maksua 1.5 p litralta (0.45 Can \$/100 l), joten tuottajahinta on 102.6 penniä litralta.

Edellä mainittuja hintoja sovelletaan myös silloin, jos viljelijällä on sekä kulutusmaidon että jalostusmaidon tuotantoon oikeutettavia kiintiöitä. Maidontuottajien saamat tuottajahinnat maitovuonna 1978-79 vaihtelevat täten keskiarvoina seuraavasti (vrt. myös oheinen kaavio):

Maitotalouspolitiikan vaikutus maidon tuottajahintaan, kevät 1978

Kulutusmaidon tuottajahinta .	103 p/l
Jalostusmaidon tuottajahinta	
- varsinainen kiintiö	74 "
- lisäkiintiövaran (5-10 %)	
puitteissa	54 "
Kokonaiskiintiön ylittävästä määrästä	6 "

Mainitut luvut osoittavat, että kulutusmaidon ja jalostusmaidon tuottajahinnat poikkeavat selvästi toisistaan. Kulutusmaidon ja jalostusmaidon hintoja ei tosin voi täysin rinnastaa toisiinsa, sillä kulutusmaidolla on korkeammat laatuvaatimukset kuin jalostusmaidolla. Edelleen voidaan todeta, että maidontuotannon kiintiöinti merkitsee todellista tuotannon ylärajaa, sillä kiintiön ylimenevältä osalta tuottaja saa vain alle 10 % jalostusmaidon tuottajahinnasta.

Jalostusmaidon takuuhinnassa tapahtuneet muutokset vaikuttavat myös voin ja rasvattoman maitojauheen takuuhintoihin. Maidon takuuhintaa muutettaessa muutos jaetaan voin ja rasvattoman maitojauheen osalle. Tämä tapahtuu laskemalla maidon markkinahintatäkuu (Market Price Quarantee). Kertomalla voin takuuhinta (esim. 100 paunaa kohti) luvulla 4.2 ja rasvattoman maitojauheen takuuhinta luvulla 8.0 sekä laskemalla kyseiset tuotot yhteen, saadaan mainittu markkinatakuuhinta maidolle. Ottaen huomioon lisäksi jalostusportaan kustannus ja välitön hintatuki sitä voidaan verrata maidon takuuhintaan (Target Support Price).

9. Eräitä piirteitä ulkomaankaupasta

Samoin kuin muissakin maatalousmaissa maitotaloustuotanto vaatii Kanadassa valtiovallan harjoittamaa ulkomaankaupan säännöstelyä. Tuontimaksuja (Import Tariffs) on sovellettu kotieläintuotteisiin jo vuosikymmenien ajan. Nykyisin kaikki maitotaloustuotteet ovat voita lukuunottamatta tuontikiintiöinnin ja tuontimaksujärjestelmän alaisia. Tarpeellista voin tuontia hoidetaan Kanadan meijeri-

komission (CDC) valvonnassa muun maito-ohjelman osana. Muiden maataloustuotteiden tuontikiintiöt ja tuontimaksujärjestelyt hoitaa kauppa- ja teollisuusministeriö (the Department of Industry, Trade and Commerce). Teollisuuden tarpeisiin käytettävä maidon jalostuksesta saatava kaseiini on ulkopuolella varsinaisen maatalousohjelman.

Maitotaloustuotteiden mahdollista vientiä harjoittavat provinssit verraten itsenäisesti. Mikäli viennistä aiheutuu huomattavia tappioita näitä on maksettu varsinaisen maito-ohjelman ulkopuolella myös liittovaltion toimesta. Samoin liittovaltio on rahoittanut elintarvikeohjelman puitteissa tapahtuvaa kehitysmaihin kohdistuvaa maataloustuotteiden vientiä.

Maitovuodesta 1977-78 lähtien on meijerikomission toimesta harjoitettu myös eräänlaista maitotaloustuotteiden vaihtoa. Huolimatta voim tuonnin tarpeellisuudesta eräinä vuosina on katsottu edulliseksi viedä rasvaisia maitotuotteita maasta ja tuoda voita maahan. Vietäessä haihdutettua täysmaitoa (Evaporated Milk) ja täysmaitojauhetta (Whole Milk Powder) tappiot ovat pienemmät kuin rasvattoman maitojauheen viennissä. Lisäksi voita voidaan vaihdossa ostaa maailmanmarkkinahintaan, joka on alempi kuin kotimainen voim takuuhinta.

10. Maitotalouspolitiikasta yleisesti Kanadassa

Kanadan maitotalouspolitiikasta voidaan mainita yhteenvedona mm., että meijeriteollisuus saa maitovuonna 1978-79 9.38 mk:n (1.27 Can \$ paunaa kohti) takuuhinnan voikilosta. Samanaikaisesti voim maailmanmarkkinahinta on alle puolet tästä. Jalostusteollisuudelle taataan vastaavasti noin 5.47 mk:n kilohinta (0.74 Can \$ paunaa kohti) rasvattomasta maitojauheesta. Rasvattoman maitojauheen maailmanmarkkinahinta on noin 1.54 mk kilolta (25 cent paunalta). Vienti tapahtuu siis huomattavalla tappiolla. Kanadan meijerikomissio ostaa ylijäämämaidonjauheen ja vie sen maasta. Tappiot korvataan maidontuottajilta perittävillä maksuilla.

Normien mukaan 100 kiloa maitoa tuottaa noin 4.2 kiloa voita ja sivutuotteena noin 8 kiloa rasvatonta maitojauhetta. Voidaan laskea, että kotimaassa käytettävä 4.2 kilon voierää kohti käytetään vain noin 2.5 kiloa rasvatonta maitojauhetta. Mikäli voita tuotettaisiin koko kotimaista kulutusta vastaava määrä aiheutuisi siitä huomattava rasvattoman maitojauheen ylituotanto. Esim. vuonna 1977-78 maitojauheen vienti vaatii noin 3.60 mk kilolta (50 cent/pauna) vientipalkkiota eli yhteensä noin 435 milj. mk.

Noin kaksi kolmasosaa tuotetusta maidosta Kanadassa on jalostusmaitoa. Viimeaikaisessa maitopolitiikassa jalostusmaidon tuotantoon liittyvät ongelmat ovat olleet keskeisellä sijalla. Maitopolitiikan hoidossa keskeisiä tavoitteita on ollut asteittain pienentää valtion subventiomenoja, taata maidontuottajille riittävä tulotaso, pyrkiä tyydyttämään kotimainen kysyntä oman maan tuotannolle ja välttää suurten varastojen syntymistä. Maitotalouspolitiikan hoidosta ovat vastuussa Kanadan meijerikomissio yhdessä provinssien maidon markkinointilautakuntien (Provincial Milk Marketing Board).

Ei ole helppoa arvioida miten kyseiset tavoitteet ovat toteutuneet. Perehtymällä alaa käsitteleviin kirjoituksiin, eräitä asiantuntijoita ja viljelijöitä haastatteleamalla tuntuu siltä, että ollaan yleisesti tyytyväisiä ainakin siihen, että käytetyssä järjestelmässä määritetään jalostusmaidon hinta etukäteen. Myös maidontuottajien tulotason kehitykseen tunnutaan olevan tyytyväisiä. Osaksi tämä johtunee verraten suuresta yrityskoosta, jolloin tulotason hoito muutenkaan ei ole niin vaikeaa.

Maidon tuotanto on jakautunut kulutusmaidon osalta paikallisen kysynnän perusteella ja jalostusmaidon osalta tuotanto on jaettu aikaisemman jalostusmaidon tuotantomäärien perusteella. Provinssien markkinointilautakunnat ovat jakaneet kulutusmaitokiintiöt yksittäisten tuottajien ja jalostuslaitosten kesken. Viljelijöille on annettu tarkka tieto kuinka paljon he saavat tuottaa takuuhin-

taan jalostusmaitoa. Jalostuslaitokset ovat saaneet myös voin ja kuoritun maidon tuotantokiintiöt. Paikalliset viranomaiset määrittävät kuinka paljon eri jalostuslaitokset saavat tuottaa juustoja ja muita maitotuotteita.

Edellä on käynyt ilmi, että maidontuottajat, jotka tuottavat yli kiintiömäärän, joutuvat maksamaan sakkomaksua. Mikäli maidontuottaja haluaa laajentaa tuotantoaan hänen täytyy saada kiintiön lisäys maidon markkinointilautakunnalta tai hänen täytyy ostaa kiintiöitä toisilta tuottajilta. Tämä koskee myös viljelijää, joka pyrkii maidontuottajaksi.

11. Sovelletun järjestelmän arvostelua

Eräissä yhteyksissä ilmeni, että nykyinen päämäärä pyrkiä ylläpitämään voin tuotannon omavaraisuusastetta, on epätaloudellista. Tiedetään, että voita on saatavilla kansainvälisillä markkinoilla halpaan hintaan ja rasvattoman maitojauheen markkinat ovat epäedulliset. On myös selvää, että nopeasta tuotannon supistamisesta on haittaa viljelijöille ja maidon jalostuslaitoksille. Eräissä tutkimuksissa on esitetty, että sijoitukset muuhun kuin maidon tuotantoon voisivat olla edullisempia.

Samoin siellä nähtiin haittana, että nykyinen maidon tarjonnan kontrollijärjestelmä saattaa estää maidontuotannon sijoittumista edullisimmille alueille. Tämä koskee sijoittumista sekä provinssien kesken että eri maidontuottajien kesken samalla alueella. Eräänä yksittäisenä haittana mainittiin myös se, että nykyisin myös sellainen maidontuottaja, joka itse separoi maidon ja käyttää kuoritun maidon karjan rehuksi, joutuu maksamaan kuoritun maidon markkinoimismaksua. Edelleen on esitetty haittana, että nykyinen kiintiöinti hidastaa tuotannon rationalisointia. Samoin on pidetty negatiivisena, että maidontuotannon aloittaminen on vaikeaa ja ylimääräistä pääomaa vaativaa kiintiöiden ostamisen muodossa.

Samaten on arvosteltu, että nykyinen maitovuosi, joka alkaa huh-
tikuun alussa, ei ole paras mahdollinen. Eräissä tapauksissa
tuottajat joutuvat rajoittamaan tuotantoaan talvikaudella, kun kiin-
tiö on täyttymässä. On ehdotettu, että maitovuosi alkaisi elokuun
1. päivänä. Tällöin tuotannon mahdollinen rajoitus tulisi kesä-
aikaan, jolloin maitoa jo ennestään pyrkii tulemaan liikaa markki-
noille. Maidontuotannon voimakas kausivaihtelu on eräs maito-
huollon ongelma Kanadassa. Maidontuotannon kausivaihtelujen tasaamiseksi on
esitetty, että suoranaista hintasubventiota tulisi porrastaa siten,
että se pyrkisi lisäämään talvikauden maidontuotantoa. Maidon ja-
lostuslaitosten kapasiteetti on jouduttu rakentamaan kesän tuo-
tantohuippuja vastaavaksi, mikä osaltaan nostaa jalostuskustannuk-
sia. Täten voitaisiin alentaa myös maitotaloustuotteiden varastoi-
miskustannuksia.

Puutteena ja kustannuksia lisäävänä tekijänä pidetään myös sitä,
että kulutusmaidon ja jalostusmaidon markkinointi tapahtuu usein
eri markkinointijärjestöjen toimesta. Kanadan meijerikomissio
pyrkii saamaan kulutusmaidon ja jalostusmaidon saman markkinointi-
poolin alaiseksi.

Tässä selvityksessä on voitu vain pintapuolisesti tarkastella
Kanadan maatalous- ja maitotalouspolitiikkaa. Päähuomio on kiin-
nitetty maidon tuotannon kiintiöintijärjestelmään. Järjestelmän
eräiden yksityiskohtien tulkitseminen ulkopuoliselle on vaikeaa
ja niihin saattaa sisältyä kohtia, jotka ovat voimassa vain eräissä
provinseissa. Samoin järjestelmä on jatkuvan muutoksen alainen,
joten eräät tiedot voivat olla vanhentuneita. Tämän liitteenä on
esitetty osittain irrallisena maidon tuotantoa, kulutusta ja
ulkomaankauppaa koskevia tietoja.

Järjestelmää koskeva arvostelu koskee vain sen soveltamisesta saatuja kokemuksia Kanadan olosuhteissa. Tässä ei ole haluttu tarkastella toteutettua järjestelmää siinä mielessä, että olisiko siinä kohtia, joita meillä jossain muodossa voitaisiin ajatella kokeiltavan. Todettakoon vain, että Kanadan ja Suomen maitotalous poikkeavat huomattavasti toisistaan tuotannon edellytyksiin ja yrityksen kokoon nähden. Tuotantovaihtoehtoja siellä on yleisesti useampia kuin meillä ja jo yrityksen koko helpottaa viljelijöiden tulotason hoitoa. Kuitenkin Kanadan ja eräiden Euroopan maiden maitotalouspolitiikassa käytetään tuotannon ohjaamisen menetelmiä, joihin meilläkin on syytä perehtyä.

Lähteitä

Agricultural Policy in Canada, OECD Agricultural Policy Reports, Paris 1973.

BRAY, CAROL, E. 1976. Canadian Dairy Policy. Economic Research Service. Foreign Agricultural Economic Report No. 127.

CANADAS AGRICULTURAL SYSTEMS 1979. IAAE Congress Report 1979.

DAIRY FACTS and FIGURES 1977-78, Ottawa.

The Dairy Board Act, Government of the Province of Alberta, 1970-75.

National Dairy Program 1978/79. Canadian Dairy Commission.

STONEHOUSE, PETER 1978. Government Policies for the Canadian Dairy Industry. Canadian Farm Economics, Vol. 14, No. 1-2.

WEEMAN. M.M. and WEEMAN, T.S. 1974. The Impact of Federal Dairy Policies and Provincial Boards on Canadian Consumers. Mimeograph. 1974.

Tutkijoiden haastatteluja IAAE:n kongressissa Kanadassa syyskuussa 1979. Tilakäyntejä ja käyntejä tutkimuslaitoksissa Albertan provinssissa.

Liitetaul. 1. Maitotuotos provinseittain vuosina 1975-78,
milj. kg

Provinssi	1975	1976	1977	1978
Prince Edward Island	86.3	90.8	90.7	93.9
Nova Scotia	149.4	160.7	162.2	171.2
New Brunswick	103.1	109.9	107.7	112.5
Quebec	3 074.5	3 013.2	3 052.7	2 989.7
Ontario	2 745.8	2 720.4	2 721.6	2 645.5
Manitoba	333.7	329.2	327.7	323.0
Saskatchewan	232.4	234.3	233.9	237.2
Alberta	579.3	581.6	584.7	577.3
British Columbia	446.3	451.3	461.6	464.6
KANADA	7 751.1	7 691.7	7 742.8	7 614.8

Liitetaul. 2. Maitotuotos lehmää kohti eri tavoin arvioituna,
kg/lehmä

Provinssi	Koko tuotoksen mukaan		Koelypsyjen mukaan	
	1975	1978	1975	1978
Prince Edward Island	3 324	3 541	4 231	4 366
Nova Scotia	3 781	4 268	4 505	4 981
New Brunswick	3 283	3 560	4 027	4 423
Quebec	2 802	3 722	4 094	4 550
Ontario	4 270	4 220	4 966	5 012
Manitoba	3 385	3 679	4 409	4 654
Saskatchewan	2 989	3 166	4 140	4 202
Alberta	3 584	3 901	4 511	4 773
British Columbia	5 129	5 569	5 711	6 007
KANADA	3 590	3 963	4 515	4 793

Liitetaul. 3. Kaupallisten maitotilojen luku ja niiden %-osuus
kaikista kaupallisista tiloista

Provinssi	Kaupall. maitotilojen luku			Osuus kaikista kaupall. tiloista		
	1966	1971	1976	1966	1971	1976
Newfoundland	67	60	57	33.8	29.8	25.9
Prince Edward Island	193	359	695	10.0	18.7	34.6
Nova Scotia	824	840	822	46.9	46.1	43.3
New Brunswick	569	590	681	31.4	32.5	36.0
Quebec	12 987	21 113	22 489	58.1	71.3	70.1
Ontario	16 221	15 745	14 697	31.4	30.1	26.4
Manitoba	858	1 229	1 402	4.5	6.7	5.9
Saskatchewan	515	586	523	1.0	1.3	0.8
Alberta	1 458	2 020	1 745	4.1	5.6	3.9
British Columbia	1 831	1 591	1 359	30.4	24.6	17.8
KANADA	35 523	44 133	44 470	18.5	22.6	19.3

Liitetaul. 4. Kaupallisten maitotilojen luku ja niiden osuus
kaikista kaupallisista tiloista myyntiluokittain
ja provinssittain vuonna 1976

Provinssi	Myynti 5 000-10 000 \$		Myynti 10 000-25 000 \$		Myynti yli 25 000 \$	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Newfoundland	5	2.2	20	9.0	32	14.5
Prince Edward Island	198	9.9	314	15.6	183	9.1
Nova Scotia	121	6.4	198	10.4	503	26.5
New Brunswick	169	8.9	227	12.0	285	15.1
Quebec	3 306	10.3	9 578	29.9	9 605	29.9
Ontario	1 336	2.4	3 839	6.9	9 522	17.1
Manitoba	244	1.0	445	1.9	713	3.0
Saskatchewan	67	0.1	136	0.2	320	0.5
Alberta	226	0.5	442	1.0	1 077	2.4
British Columbia	73	1.0	119	1.6	1 167	15.3
KANADA	5 745	2.5	15 318	6.7	23 407	10.2

Liitetaul. 5. Voin tuotanto ja käyttö Kanadassa vuosina
1970-78, milj. kg

	Tuotanto	Tuonti	Vienti	Kulutus	Varastot tammik.
1970	148.7	0.0	0.0	148.7	40.8
1971	130.0	3.5	2.0	149.1	40.8
1972	131.8	2.0	0.0	143.7	23.3
1973	114.4	28.3	0.0	133.0	13.5
1974	105.3	24.4	0.0	131.8	23.1
1975	128.7	4.6	0.0	119.8	20.9
1976	114.1	0.0	6.5	117.0	34.3
1977	113.3	1.5	3.7	107.2	24.9
1978	102.5	3.6	0.9	105.7	28.7

Liitetaul. 6. Juuston tuotanto ja käyttö Kanadassa vuosina
1970-76, milj. kg

	Cheddar-juusto				
	Tuotanto	Vienti	Kulutus	Varastot tammik.	
1970	75.2	19.2	70.7	36.7	
1971	86.5	13.3	72.0	27.6	
1972	87.1	8.3		28.8	
1973	85.7	2.7	84.7	32.7	
1974	88.7	1.4	85.8	31.1	
1975	79.8	1.2	80.9	31.9	
1976	78.0	0.9	81.7	29.6	
1977	80.4	0.7	76.6	25.0	
1978	80.5	0.6	79.2	28.0	

	Muut juustot				
	Tuotanto	Tuonti	Vienti	Kulutus	Varastot tammik.
1970	22.5	12.3	1.4	32.7	2.5
1971	26.0	13.8	0.7	37.8	3.2
1972	26.0	14.9	1.1	38.7	4.4
1973	27.2	17.3	2.6	41.7	5.5
1974	41.8	20.3	2.1	59.7	5.8
1975	40.9	20.2	0.9	59.9	6.0
1976	47.5	21.0	1.3	66.3	6.4
1977	54.0	19.8	1.1	71.2	7.2
1978	59.3	19.0	1.4	76.5	8.8

Liitetaul. 7. Rasvattoman maitojauheen tuotanto ja käyttö
Kanadassa vuosina 1970-78, milj. kg

	Tuotanto	Vienti	Kulutus	Varastot tammik.
1970	164.4	134.8	60.3	69.7
1971	136.6	109.0	49.4	39.0
1972	155.7	51.9	46.9	17.1
1973	140.5	121.4	52.0	73.9
1974	137.2	58.6	57.8	41.0
1975	186.6	36.4	62.6	61.8
1976	158.9	98.2	65.1	149.4
1977	159.4	166.7	81.6	145.1
1978	130.4	123.0	22.0	56.2

Liitetaul. 8. Eräiden maitotaloustuotteiden ulkomaankauppa
Kanadassa vuosina 1977 ja 1978

	Vienti eri maihin, 1000 Can \$					
	EEC- maat	1977 USA	Muut maat	EEC- maat	1978 USA	Muut maat
Voi	-	-	227	241	46	28
Juusto	1 311	3 698	196	1 064	4 737	445
Maitojauhe						
- rasvaton	120	412	69 335	454	1 268	54 514
- koko maito	-	-	3 420	-	27	1 360

	Tuonti eri maista, 1000 Can \$					
	EEC- maat	1977 USA	Muut maat	EEC- maat	1978 USA	Muut maat
Voi	2	2	71	1 308	1	3 680
Juusto	34 537	7 185	16 443	38 797	6 107	21 124

